

แบบคำถามที่ประชาชนให้ความสนใจ และสอบถาม
ประจำเดือน สิงหาคม ๒๕๖๖
กลุ่มงานบริหารงานทะเบียนสิทธิและสถานะภาพบุคคล
ส่วนการทะเบียนทั่วไป

คำถามที่ ๑. กรณีหญิงไทยจะจดทะเบียนสมรสกับหนุ่มลูกครึ่งไทย – เยอรมัน (ถือสองสัญชาติมีบัตรฯ คนไทยแล้ว) อยากทราบว่า หนุ่มลูกครึ่งไทย – เยอรมันต้องมีหนังสือรับรองสถานภาพโสดจากสถานทูตเยอรมัน มาแสดงเหมือนต่างตัวทั่วไปหรือไม่ ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

คำตอบ บุคคลที่มีสัญชาติอื่นต้องนำหนังสือรับรองสถานภาพการสมรสของสัญชาตินั้น ๆ มาแสดง ต่อ นายทะเบียนเพื่อใช้พิสูจน์ว่าอย่างน้อยตนมิได้มีคู่สมรสอยู่ขณะนั้น ในประเทศที่ตนถือสัญชาตินั้นอยู่ ประกอบกับนายทะเบียนไม่สามารถตรวจสอบสถานภาพการสมรสจากฐานข้อมูลทะเบียนสมรสได้

คำถามที่ ๒. การจดทะเบียนรับรองบุตร กรณีมารดาเสียชีวิต บิดายื่นต่อศาล ศาลมีคำสั่งให้จดทะเบียนรับรองบุตรได้ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๖ ต่อมาวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๖ บิดาผู้ยื่นคำร้องเสียชีวิตและบุตรได้ไปขอรับหนังสือรับรองคดีถึงที่สุด ศาลออกให้ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๖ ต่อมาวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๖ บุตรได้นำเอกสารมาขอจดทะเบียนรับรองบุตร เรียนสอบถามว่าสำนักทะเบียนอำเภอควรดำเนินการอย่างไร รับจดทะเบียนรับรองบุตรได้หรือไม่ ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

คำตอบ กรณีที่ศาลมีคำสั่งให้ผู้ร้อง (บิดา) จดทะเบียนรับรองบุตร แต่ผู้ร้องมิได้ไปดำเนินการจดทะเบียนรับรองบุตร จนกระทั่งผู้ร้องถึงแก่ความตาย หลังจากนั้นบุตรได้นำคำสั่งศาลดังกล่าวไปยื่นขอจดทะเบียนรับรองบุตร ก็ทำให้บุตรนั้น เป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายโดยการจดทะเบียนว่าเป็นบุตรของบิดาไม่ ซึ่งตามบทบัญญัติของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ระบุดำเนินการจดทะเบียนเด็กเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายจะต้องกระทำโดยบิดาของเด็กเท่านั้น (มาตรา ๑๕๔๗ และมาตรา ๑๕๔๘) ประกอบรายงานบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การจดทะเบียนรับเด็กเป็นบุตรตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (เรื่องเสร็จที่ ๘๑๔/๒๕๕๒)

คำถามที่ ๓. กรณีบิดา, มารดาเสียชีวิตแล้วบุตรต้องการจดทะเบียนรับรองบุตรต้องทำอะไร เพื่อนำหลักฐานดังกล่าวเบิกเงินจากองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

คำตอบ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔๖ บัญญัติว่า เด็กเกิดจากหญิงที่มีได้มีการสมรสกับชาย ให้ถือว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของหญิงนั้น เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น และหากฝ่ายบิดาประสงค์จะให้บุตรของตน เป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายนั้น สามารถดำเนินการได้ ๓ วิธี คือ ๑) บิดามารดาสมรสกันในภายหลัง ๒) บิดาได้จดทะเบียนว่าเด็กเป็นบุตร ๓) ศาลพิพากษาว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายตามนัยมาตรา ๑๕๔๗ แต่สำหรับกรณีดังกล่าวนี้ บุตรจำต้องร้องต่อศาลเพื่อให้ศาลพิพากษาว่าเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายของบิดาตามบทบัญญัติของกฎหมายข้างต้น

/.....คำถามที่ ๔.

คำถามที่ ๔. บิดาได้ทำพินัยกรรมไว้ที่สำนักทะเบียนอำเภอ โดยระบุในพินัยกรรมให้น้องชายเป็นผู้รับพินัยกรรม เมื่อบิดาเสียชีวิตแล้ว ต่อมาบิดาและน้องชายได้เสียชีวิต การจะรับพินัยกรรมจากสำนักทะเบียนอำเภอต้องทำอย่างไร ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบกำหนด

คำตอบ ตามกฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในมาตรา ๑๖๗๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยการทำพินัยกรรม ข้อ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ และระเบียบการทำพินัยกรรม การตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดก การถอนการตัดทายาทโดยธรรมมิให้รับมรดก และการสละมรดก พุทธศักราช ๒๔๘๙ ตอนที่ ๓ ข้อ ๓ (ข.) กำหนดหลักเกณฑ์การส่งมอบพินัยกรรมไว้ว่า กรณีผู้ทำพินัยกรรมเสียชีวิตแล้ว ผู้ขอรับพินัยกรรมคือ ผู้จัดการมรดก หรือถ้าไม่มีผู้จัดการมรดก ให้อำเภอตรวจสอบสมุดทะเบียนพินัยกรรมว่าผู้ใดจะเป็นผู้ขอรับพินัยกรรม โดยพิจารณา ดังนี้

๑. กรณีพินัยกรรมทำเป็นแบบเอกสารฝ่ายเมือง บุคคลผู้ได้รับทรัพย์มรดกโดยพินัยกรรม หรือ สิทธิโดยชอบธรรมเป็นจำนวนมากที่สุด เป็นผู้ขอรับพินัยกรรม

๒. กรณีพินัยกรรมทำเป็นแบบเอกสารลับ ผู้ขอรับพินัยกรรมคือ ชื่อบุคคลซึ่งผู้ทำพินัยกรรม ได้แจ้งไว้ในสมุดทะเบียนพินัยกรรม ส่งให้มอบพินัยกรรมให้เมื่อผู้ทำพินัยกรรมตายแล้ว

ให้อำเภอสอบสวนผู้รับพินัยกรรม ถึงข้อที่ผู้ทำพินัยกรรมได้ตายแล้ว หากผู้ขอรับพินัยกรรมตั้งผู้อื่น มาทำการแทน จะต้องมีหนังสือมอบฉันทะ ถ้ามีเหตุควรสงสัยให้เรียกพยานมาสอบสวนเพิ่มเติม และเมื่ออำเภอ สอบสวนผู้ขอรับพินัยกรรมจนเป็นที่น่าพอใจแล้ว จึงมอบพินัยกรรมให้ไปโดยให้ผู้รับลงชื่อในทะเบียนพินัยกรรม และต้นฉบับไว้รับ แล้วเก็บไว้รับท่อนปลายรวมเรื่องไว้ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๔๐๒/ว ๙๗๔ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๓๔

คำถามที่ ๕. ข้าพเจ้าต้องการคัดทะเบียนสมรสของทวด แต่เนื่องจากทวดจดทะเบียนสมรสมาแล้ว ไม่สามารถดึงข้อมูลในระบบได้ โทรสอบถามไปที่สำนักทะเบียนอำเภอที่จดทะเบียนสมรส เพื่อให้เจ้าหน้าที่ ค้นในแฟ้มประวัติ ทางเจ้าหน้าที่แจ้งว่าต้องจำวัน เดือน ปี พ.ศ. ที่จดทะเบียนสมรสได้ จึงจะค้นให้ได้ข้าพเจ้าได้ สอบถามทวดแล้วซึ่งจำไม่ได้ว่าจดไว้เมื่อไร กรณีดังกล่าวสามารถทำอย่างไรได้บ้าง สามารถ ขอหนังสือ รับรองการสมรสได้หรือไม่ ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

คำตอบ กรณีเอกสารทะเบียนสมรส หรือทะเบียนครอบครัวประเภทใด ๆ เกิดการสูญหายและไม่สามารถ ตรวจสอบหรือขอคัดจากที่ใดได้ นายทะเบียนอำเภอ กิ่งอำเภอ หรือเขต แล้วแต่กรณี ควรแจ้งความ ต่อ เจ้าพนักงานฝ่ายตำรวจกรณีเอกสารสูญหายเสียก่อนแล้วจึงสอบสวนข้อเท็จจริง พยานบุคคลและเอกสาร ที่ เกี่ยวข้องด้วยความรอบคอบ พร้อมกับบันทึกหลักฐานประกอบการพิจารณาดังกล่าวไว้ให้ชัดเจน เมื่อฟังได้ ข้อ ยุติโดยปราศจากข้อสงสัยว่าผู้ร้องเคยจดทะเบียนสมรสไว้จริง ก็สามารถออกหนังสือรับรองให้แก่ผู้ร้องได้ โดย ถือปฏิบัติตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๐.๒/๙๘๕๑ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๑